

ROBIN SHARMA

Manifest
junaka svakodnevice

Nakladnik:

Koncept izdavaštvo j.d.o.o.,
Borongaj aerodrom 12, Zagreb

Za nakladnika:

Daniel Đurđevac

Urednik:

Branko Matijašević

Lektura:

Martina Polenus

Korektura:

Mirna Pucelj

Grafičko oblikovanje:

Blid

Dizajn korica:

Studio 2M

Tisak:

Og grafika d.o.o., Jastrebarsko, siječanj 2025.

The Everyday Hero Manifesto

Copyright © 2021 by Robin S. Sharma. All rights reserved.

Published by arrangement with HarperCollins Publishers Ltd,
Toronto, Canada.

Copyright © za hrvatsko izdanje: Koncept izdavaštvo 2024.

Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije biti objavljen ili pretisnut bez prethodne suglasnosti nakladnika i vlasnika autorskih prava.

ISBN 978-953-8326-82-0

Cip zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001253999.

ROBIN SHARMA

MANIFEST
JUNAKA
SVAKODNEVICE

S engleskoga prevela
Tea Grgurić

KONCEPT
IZDAVAŠTVO

Sadržaj

Osobna poruka Robina Sharme	xiii
1. Manifest za junaka svakodnevice koji se krije u vama.....	1
2. Vjernost idealima umnožava silu.....	4
3. Posljednji sati vaše poraženosti	18
4. U redu je ne biti u redu.....	21
5. Paradoks kopača zlata	23
6. Iskorak sa žrtve na junaka	26
7. Priča o krađi mojih privatnih dnevnika.....	33
8. Savjet teškaških mentora.....	36
9. Radost bivanja predmetom poruge	43
10. Memorandum Orsona Wellesa.....	45
11. Ništa nije savršeno.....	47
12. Doktrina prodavača kestena	49
13. Princip PPPP za ubrzanu pozitivnost	53
14. Prestanite svoj genij nazivati s*anjem	57
15. Što me J. K. Rowling naučila o ustrajnosti.....	61
16. Štitite zdravlje kao profesionalni sportaš.....	64
17. Moja večer s četiri kroasana	76
18. Suprotna filozofija za savladavanje neočekivanih promjena	80
19. Apsolutno ste i više no dovoljni	83
20. Početnikova deklaracija o aktivaciji.....	86
21. Veoma dobar bradati čovjek sa zaista fora šiltericom	89
22. Trenirajte sa snažnijim učiteljima.....	92
23. Alarm je alarm	95

24. Najkraće poglavlje u povijesti kreativnosti?	98
25. Hipoteza onoga koji krši pravila.....	99
26. Razvijte Swiftyjevu hrabrost	103
27. Učiteljica zvana trauma.....	105
28. Mantra graditelja ljudi.....	111
29. Sedam prijetnji vrhunskome.....	114
30. Očekujte nezahvalnost.....	122
31. Priča o tome kako sam ostao sâm na vrhu planine	124
32. Piramida strategija za vrhunsku produktivnost	129
33. Pridružite se brigadi nade	145
34. 40 stvari koje bih volio da sam znao s 40.....	147
35. Tehnika stvaranja samopouzdanja Misty Copeland.....	151
36. Navika o 40 primjeraka iste knjige.....	154
37. Značenje sramote.....	157
38. Temeljni moto za nevjerojatan prosperitet.....	159
39. Zagrlite čudovište.....	160
40. Pravilo deserta od četiri znamenke	164
41. Ne budite ljenjivac.....	166
42. Primijenite navike 13 vrlina Bena Franklina	168
43. Paunova tužaljka	173
44. Najskuplji sukob.....	174
45. Ubij svoje najdraže	176
46. Izbjegavajte treću nagradu	180
47. Veliki majstor postajete kada zacijelite nekoć širom otvoreno srce.....	182
48. Što sam naučio iz Leonardovih bilješki	192
49. Stav “ne možeš pobijediti ako ni ne pokušaš”.....	196
50. Čovjek koji je naporno radio, a nije napredovao.....	199
51. Tamna strana vaših vrlina	202
52. Formula za uspjeh u tri koraka (i jedenje brokule).....	205
53. O čemu mislim kada mislim o teškoćama	210
54. Zašto pišem uz srcedrapajući country.....	218
55. Pacijent koji je istreptao knjigu.....	220
56. Tajna optimista.....	222

57. Velika laž pozitivnog razmišljanja.....	228
58. Priča o mom odlasku na kampiranje	233
59. Trinaest skrivenih osobina milijardera koje sam savjetovao	236
60. Osam oblika bogatstva	244
61. Algoritam za predивно uravnotežen život.....	251
62. Kod “samo zato” za svakodnevne junake	259
63. Smrt je tek bolja soba u hotelu	262
64. Zašto je Aristotel spavao na podu	265
65. Rasturite dobitnu kombinaciju poput Milesa Davisa.....	269
66. Antifragilni umjetnik u svjetlucavom ljubičastom odijelu	271
67. Teorija o održavanju plamena za cjeloživotnu odvažnost	275
68. Kako teškaši rade.....	277
69. Male su stvari velike.....	280
70. Postanite kreativni sportaš.....	282
71. Kako to čine superstvaratelji.....	284
72. Umaknite boli astronauta nakon šetnje Mjesecom.....	289
73. Lekcije o otpornosti od čovjeka koji je ostao bez lica.....	291
74. Charles Darwin i prednost ekstremne agilnosti.....	295
75. Model slobodnog novca za napredni prosperitet.....	298
76. Spustite mobitel i razgovarajte s osobom	303
77. Najkraće poglavlje u povijesti produktivnosti.....	305
78. Posao je prekrasan rat	306
79. Kada ste ozbiljni budite ozbiljni	308
80. Četiri važne komunikacijske prakse vođa pokreta	310
81. Priča o tome kako sam se naučio predati.....	315
82. Nikada ne znate tko stoji pred vama	318
83. Indeks GKP za izvanrednu izvedbu.....	320
84. Posljednjih šest riječi Stevea Jobsa	325
85. Kada se čini teško, vjerujte svojoj snazi.....	327
86. Ne možete nadahnjivati ako ste nenadahnuti.....	330
87. Pitanje o preostalim šest mjeseci života.....	336
88. Slava i bogatstvo za crticu na vašem nadgrobnom spomeniku? ...	339
89. Oduprite se divovu padu	341
90. Nužnost umjetničke nepopularnosti	346

91. Dekonstrukcija trola.....	348
92. Priča o tome kako sam upoznao Muhammada Alija.....	353
93. Ne brinite za svoju ostavštinu	357
94. Junak po imenu Desmond Tutu.....	359
95. Za čime žale ljudi na samrti.....	362
96. Dobro koje činite traje čitavog života.....	367
97. Budite sretni što vidite žive ljude.....	370
98. Stihovi svakodnevnog junaka kojega je nemoguće poraziti	371
99. Prozor mogućnosti i vaše druge prilike.....	373
100. Ne odgađajte snove.....	378
101. Filozofija povratka čovječnosti	380
 Koji je sljedeći korak vaše junačke pustolovine?.....	 382
1. dodatak: 25 knjiga koje morate za života pročitati.....	384
2. dodatak: Mojih 25 omiljenih filmova.....	386
3. dodatak: Mojih 25 omiljenih dokumentaraca	387
O autoru	389

Osobna poruka Robina Sharme

OVA KNJIGA GOVORI o golemom geniju, poštenju i junaštvu koji žive u svakom živom biću na našem planetu.

Stvaranje ovog djela za vas uzbuđivalo me, zastrašivalo, nadahnjivalo i iscrpljivalo.

Pisanje *Manifesta junaka svakodnevice* navelo me da zavirim u kutke svoje vještine, osobnosti i dužnosti služenja daleko dublje no što sam to dosad činio. Po završetku knjige postao sam drukčijim čovjekom od onoga koji je taj isti proces započeo.

Na stranicama koje slijede otkrit ćete izbaždarenu filozofiju koja će vas uputiti kako da materijalizirate svoje darove, podučiti vas revolucionarnoj metodologiji koja će vas nagnati da stvarate remek-djela i pronicljivosti koja je potrebna kako biste vodili život ispunjen nevjerovatnom ljepotom te proživljavali veselje i duhovnu slobodu.

U ovoj sam se knjizi otvorio više no u ijednoj dosad. Otkrivanje ranjivosti bilo je zastrašujući, ali i zadovoljavajući proces. Iskreno sagledavanje neuspjeha pomaže nam da ih pretvorimo u mudrost, zar ne? A prigrlimo li svoje rane, moći ćemo ih pretvoriti u snagu.

Dok čitate kroz što sam sve prolazio, istinski se nadam da ćete naučiti koje opasnosti trebate izbjegavati, kako nevolje

pretvoriti u pobjede i na koje se sve načine život preusmjeri kako bi se najzad sve ipak odigralo u vašu korist, čak i kada se ne čini da je tako.

Manifest junaka svakodnevice nastao je kao moja posljednja knjiga. Nadam se i molim da ću ih još puno napisati. No ljudski je život krhak i nitko od nas ne zna što mu sutra donosi. Stoga sam vam u ovom priručniku za maksimalnu produktivnost, vrhunsku izvedbu, održivu sreću i neobično služenje društvu dao ono najbolje od sebe.

Iskreno i iz srca želim da znanje koje ćete prikupiti osvjetli darove koji se u vama kriju, zaškri vašu vatru kako biste stvorili svoj *magnum opus* i pomogne vam da ostvarite svoju čaroliju kako biste vodili život kakav želite i pritom naš svijet učinili boljim mjestom.

S ljubavlju i poštovanjem,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Robin', enclosed within a large, loopy, hand-drawn oval shape.

P. S. Kako biste pristupili svim modelima učenja, predlošcima za implementaciju i taktičkim radnim listovima koje spominjem u ovoj knjizi, kao i videozapisima s pomoću kojih ćete učiti kako učvrstiti svoj rast, posjetite TheEverydayHeroManifesto.com

Na tisuće genija živi i umire neotkriveno — bilo da se sami ne otkriju ili ih ne otkriju oni oko njih.

— MARK TWAIN

Samo oni koji se svom snagom i dušom posvete cilju mogu postati istinskim majstorima. Upravo zato majstorstvo zahtijeva čitavu osobu.

— ALBERT EINSTEIN

Ljudi često kažu kako se nisam ustala i ustupila svoje mjesto jer sam bila umorna, no to nije istina. Bila sam umorna samo od popuštanja.

— ROSA PARKS

Slamati i uništavati je lako. Junaci su oni koji stvaraju mir i grade.

— NELSON MANDELA

Manifest za junaka svakodnevice koji se krije u vama

MARTIN LUTHER KING JR. rekao je: “Ako nisi otkrio ono za što bi umro, tada nisi ni sposoban živjeti.”

Bez ikakvog bih problema poginuo boreći se za ideju da ste vi sjajni.

Skoćio bih pred metak uvjeren da vam je suđeno stvarati čudesna djela, iskusiti čarobna događanja i otkriti tajni svemir umješnosti u kojemu su živjele napredne duše minulih vremena.

Kao građanin Zemlje, pozvani ste zauzdati svoju sposobnost činjenja sjajnih stvari, ostvarivanja zadivljujućeg napretka, kao i unaprjeđivanja života svoje braće i sestara s kojima se združeno brinete o ovom planetu.

Vjerujem da je sve ovo što sam naveo istina. Bez obzira na to gdje su vas ruke prirode sada smjestile, vaša prošlost ne mora nužno određivati vašu budućnost. Uvijek možete sutra učiniti boljim nego danas. Ljudsko ste biće, a ljudi su za to sposobni.

Da, postoje različitih boja kože, veličina, religija, nacionalnosti i načina bivanja. Nelson Mandela, Harriet Tubman, Mahatma Gandhi, Florence Nightingale i Oskar Schindler junaci su prvoga reda. No oni koji žive tišim životima — oni koji predaju u školi ili rade u restoranu, pišu poeziju ili lansiraju svoje start-upove, oni koji bruse svoj zanat pekarstva ili kod kuće odgajaju djecu; oni koji pomažu zajednicama kao radnici hitnih službi, vatrogasci i volonteri humanitarnih pomoći — sve njih možemo nazvati junacima. Mnoge od tih dobrih duša obavljaju teške poslove, plemenito odlučni u naumu da ih dobro izvršavaju. Rade s osmijesima na licima. I s dobrohotnom dušom.

U susretu s takvim dušama otkrivam poniznost. Uistinu. Od njih učim, oni me uzdižu, i na neki me način preobražavaju sa svakim novim upoznavanjem.

To su junaci svakodnevice. Takozvani “obični ljudi” koji se časno i vrlo nose.

I tako, s iskrenim poštovanjem prema svem potencijalu u vama koji žudi za iskazivanjem, ove riječi putuju k vama kao ohrabrenje dok započinjemo naše zajedničko putovanje:

Od danas, proglasite se predanima plemenitoj duši, hrabrom ratniku i nepobjedivom stvaratelju, a upravo to vaša prirodna mudrost želi da budete.

Prošla iskušenja vješto su služila kako bi vas preoblikovala u snažniju osobu svjesniju moći koje vas čine posebnima i zahvalnijima na jednostavnim blagoslovljima lijepo proživljenog života — izvrsnom zdravlju, sretnoj obitelji, poslu koji vas ispunjava i srcu punom nade. Ove tegobe zapravo su bile temelji vašim sadašnjim i budućim pobjedama.

Negdašnja ograničenja koja su vas okovala i “padovi” koji su vas povrijedili bili su nužni kako biste osvijestili svoju umješnost. Sve se odvija u vašu korist. Uistinu ste povlašteni.

I da, neovisno o tome prihvaćate li ovo, lav ste, a ne ovca. Vođa, nipošto žrtva. Osoba vrijedna nevjerojatnih postignuća, uzvišenih pustolovina, besprijekornog zadovoljstva i samopoštovanje koje s vremenom prerasta u ljubav prema sebi koju nitko i ništa ne može nadjačati.

Moćna ste prirodna sila i dinamički proizvođač, a ne usnula žrtva uhvaćena nespremna u svijetu degradirajuće osrednjosti, dehumanizirajućeg jadikovanja, podobnosti i povlaštenosti.

A s čvrstom predanošću i stalnim trudom evoluirat ćete u idealista, neobičnog umjetnika i snažnu, iznimnu osobu. Osobu koja istinski mijenja svijet svojom iskrenošću i izvrsnošću.

Stoga ne budite cinik, kritičar i pesimist. Jer skeptici su tek degenerirani sanjari. A prosječnost vas nije vrijedna.

Danas, kao i svakog sljedećeg dana vašeg jedinstveno veličanstvenog, briljantnog života u kojemu ćete mnogima pomoći, hrabro zastanite u neograničenoj slobodi da oblikujete svoju budućnost, materijalizirate svoje ambicije i povećate svoj doprinos snovima, entuzijazmu i predanosti.

Izolirajte svoju veselu narav, ulaštite svoju srčanost i nadahnite sve one svjedoke koji imaju tu sreću gledati vas kao primjer toga kako se sjajno ljudsko biće može ponašati.

Pratit ćemo vaš rast, aplaudirati vašim darovima, cijeniti odvažnosti i diviti se posljedičnoj besmrtnosti.

Jer ostat ćete u srcima brojnih ljudi oko vas.

2.

Vjernost idealima umnožava silu

NAJVIŠE U SEBE morate vjerovati kada nitko u vas ne vjeruje.

Oni posvećeni potpunom iskazivanju vlastitog urođenog genija znaju da je vjera u sebe i iskrenost prema sebi te predanost misiji — posebice kada se suočavamo s ismijavanjem i nesigurnošću, napadaju i nedaćama — put prema statusu legendarnog. I uistinu put prema besmrtnosti. Jer vaš će plemeniti primjer živjeti još dugo nakon što vas ne bude bilo.

Put prema životu ispunjenom hrabrošću bit će šarolik, nadahnjujući, nezgodan, veličanstven, buran i zasigurno sjajan. Posvećenost životu u veličanstvenosti, stvaranju širokog niza predivnih rezultata i trud usmjeren k stvaranju boljeg svijeta bit će najmudriji i najbolji potez koji ćete ikada povući. To vam jamčim. A kada zakoračite u neizmjernu raskoš najkreativnije, najmoćnije i najsuosjećajnije inačice sebe samih, pogurat ćete i sve oko sebe da probude svoje darove i time učine naš planet pitomijim mjestom.

Ako dopuštate, htio bih s vama podijeliti kratku priču o sebi, kako biste me bolje upoznali. Ipak ćemo na sljedećim stranicama provesti puno vremena zajedno.

Nisam ja ništa posebno. Nisam nikakav guru. Nisam ništa što i vi ne možete biti.

Imam svoje darove, kao što i vi imate svoje, posjedujem veoma ljudske mane (kao i svi mi, zar ne?) i ponekad sam nesiguran, osjećam se nedostatno i prestrašeno, a ponekad i hrabro, korisno i pun nade.

Odrastao sam u radničkom gradu s oko pet tisuća žitelja. Blizu oceana. U malenoj kući. Dijete sam dobroćudnih imigranata. Nisam odrastao sa zlatnom žlicom u ustima.

Pun entuzijazma u dobi od četiri godine

Igram se u snijegu pred kućom

Da, to sam ja u školskoj predstavi. I na našem dvorištu tijekom veoma oštrem zime. Kao što vidite, nemamo Ferrarija na prilazu. Ni traga otmjenim ukrasima i nepotrebnim koještarijama. Sve je vrlo jednostavno. Kako je i najbolje da bude.

U školi se nikada nisam uklapao u popularnu ekipu. Uvijek sam bio zaokupljen svojim mislima, snivao fascinantne snove, koračao putom koji sam sâm odabrao. Bio sam u svojem svijetu, ako me razumijete.

Ravnatelj je jednom prilikom mojoj voljenoj majci rekao da ne obećavam i da ne vjeruje da ću maturirati. Drugi su nastavnici potihom upozoravali moje roditelje da imam vrlo malo potencijala. Poneki su i predviđali da ću završiti kao skitnica. Većina me ljudi ismijavala.

Osim jedne osobe.

Core Greenaway. Nastavnice povijesti u petom razredu.

Ona je vjerovala u mene. Što mi je pomoglo da i *ja* počnem vjerovati u sebe.

Gđa Greenaway naučila me da je *svako* ljudsko biće na neki način nadareno. Govorila je kako svatko od nas može biti zapanjujuće dobar u nečemu te da smo svi rođeni s posebnim vrlinama, osobitim mogućnostima i snagama. Rekla mi je da će mi se dogoditi sjajne stvari u životu i da će me obasjati veliki blagoslovi budem li zapamtio ono što je rekla, naporno radio i ostao odan sebi.

Ova je dobra nastavnica vidjela ono najbolje u meni, ohrabivala me i pokazivala oblik dobrote koji je itekako potreban u društvu koje često obezvrjeđuje naše sposobnosti i degradira našu umješnost. Ponekad je potreban samo jedan razgovor s izuzetnom osobom kako bi se čitav naš život preusmjerio u potpuno novom smjeru, zar ne?

Prije nekoliko godina, potražio sam Coru Greenaway na internetu. Ono što sam pronašao istinski me dirnulo.

Kao mlada djevojka, bila je članica nizozemskog pokreta otpora te je zalazila iza neprijateljskih linija tijekom Drugoga svjetskog rata kako bi spasila djecu koju je čekalo istrebljenje u nacističkim logorima smrti. Riskirala je pogibiju i poštovala svoja uvjerenja kako bi spasila djecu. Baš kao što je spasila i mene.

Gospođa Greenaway u međuvremenu je preminula, upravo one godine kada sam i saznao za njezinu prošlost. Zahvalan sam gospodinu u Amsterdamu koji se tako veliku dušno brinuo o njoj do samoga kraja i koji me obavještavao o ovoj mentorici koja mi je toliko puno značila.

Cora Greenaway bila je ono što nazivam “junakom svakodnevce”. Tiha i skromna, moćna i ranjiva, moralna i utjecajna, mudra i brižna. Poboľšala je našu civilizaciju dobrim djelima.

Nadahnila me da nadiđem ograničena očekivanja koja su mnogi od mene imali i da maturiram. Pa potom i diplomiram,

s diplomskim studijem biologije i preddiplomskim studijem engleskog jezika. A potom i da si osiguram mjesto na pravnom fakultetu. Potom sam i magistrirao pravo, i to s punom stipendijom.

Cora Greenaway u dobi od 101 godine

Ne vjerujte onima koji vas kleveću. Ne obazirite se na one koji umanjuju vašu vrijednost. Ignorirajte one koji vas obeshrabruju. *Oni ne znaju kakva se sve čuda kriju u vama.*

S vremenom sam postao uspješnim odvjetnikom. Dobro sam zarđivao, no bio sam prazan. Ambiciozan, no kreativno neispunjen. Discipliniran,

no nepovezan s onime što zbilja jesam. Svakoga bih se jutra probudio, pogledao se u zrcalu u kupaonici i osjećao bih prijezir prema čovjeku kojega bih ondje zatekao. Nisam gajio previše nade. I nisam imao intimnu vezu s prirodnim junaštvom za koje sada znam da je jedna od najvećih prednosti bivanja čovjekom.

Uspjeh bez samopoštovanja isprazna je pobjeda, zar ne?

Stoga sam se odlučio prepraviti. Odlučio sam upoznati autentičniju, sretniju, mirniju i bolju inačicu osobe kakvom sam bio i to tako da sam započeo kampanju ogromnog osobnog rasta, dubokog emocionalnog zacjeljivanja i duhovnog napretka.

I vi apsolutno posjedujete istu moć poticanja tektonskih promjena. Evolucija, uzdizanje, pa čak i transformacija dio su tvornički usađenog hardvera koji vas čini onime što jeste. A što više prakticirate tu silu u sebi, ona će postajati sve snažnijom.

Ponovno stvaranje kreativnije, produktivnije, inventivnije i nepobjedive inačice vas samih — osobe ispunjene s više veselja, hrabrosti i mira — nije nedostižan cilj namijenjen Bogovima uzvišenog genija i Anđelima neuobičajene izvrsnosti.

Ne. *Genij ne ovisi toliko o vašoj genetici koliko ovisi o vašim navikama.* Postajanje osobom kakvom ste se oduvijek zamišljali rezultat je dostupan svakome tko je spreman otvoriti se, potruditi i činiti ono što dovodi do čarolije.

U ovome razdoblju svojega života, naumio sam ponovno izgraditi, premrežiti i rekreirati osobu kakvom jesam u ljudsko biće koje svoju moć crpi iz unutrašnjeg sustava, a ne iz izvanjskih atrakcija poput položaja, materijalnih dobara i prestiža. U osobu koja se ne usteže od iskrenosti (čak i kada se suoči s omraženošću), osobu koja čvrsto stoji iza svojih uvjerenja, osobu kojoj se njezin posao više čini pozivom, koja nikada nije morala kupovati stvari kako bi iskusila bogata zadovoljstva i koja je svoje dane iskoristila kako bi dane ljudi oko sebe ispunila srećom.

Prelagano je provesti čitav život uspinjući se na niz planina tek kako bismo na kraju shvatili da smo se penjali na one pogrešne.

... Tako što smo bili zauzeti bivanjem zauzetima.

... Tako što smo bili ovisni o onome što nam odvlači pažnju i zavedeni diverzijama koje nam daju lažan osjećaj napretka, no u stvarnosti nam krađu najvrjednije sate naših izuzetno dragocjenih dana.

... Tako što nas je hipnotizirao sirenski zov ispunjavanja života predmetima i aktivnostima koje nam kultura prodaje kao istinska mjerila uspjeha, a ona, zapravo, pružaju duhovno zadovoljstvo koliko i brzi odlazak u obližnji trgovački centar.

Moja predanost preoblikovanju samoga sebe tako što ću čestitije živjeti na pragu tridesetih podsjeća me na riječi pjesnika Charlesa Bukowskog:

Svi ćemo umrijeti, svi, kakav cirkus! Samo to bi nas trebalo natjerati da volimo jedni druge, ali to ne činimo. Teroriziramo jedni druge glupostima, pojede nas ništa.

Tijekom dugog razdoblja od tri godine ustajao sam rano, dok je moja obitelj još spavala i eksperimentirao s praksama koje bi trebale smanjiti moje slabosti, pročistiti moje moći i uskladiti me s mojom osobnom sudbinom.

Proučavao sam knjige o velikanima i velikankama povijesti – umjetničkim genijima, neustrašivim ratnicima, čudesnim znanstvenicima, poslovnim divovima i neumornim humanitarcima te sam učio o njihovim uvjerenjima, dominantnim osjećajima, dnevnim rutinama i čvrsto ukorijenjenim ritualima iz kojih su proizašli njihovi zapanjujući životi. Sve što sam naučio podijelit ću na stranicama koje slijede.

Pohađao sam konferencije o osobnom rastu i ulagao u tečajeve samorazvitka.

Naučio sam meditirati i vizualizirati, voditi dnevnik i kontemplirati, postiti i moliti se.

Prijavio sam se kod trenera za vrhunsku izvedbu, surađivao s akupunkturistima, hipnoterapeutima, zacjeljiteljima emocija i duhovnim savjetnicima, tuširao se ledenom vodom, znojio se u vrelim saunama i ulagao u tjednu terapiju masažama.

Kada se osvrnem na to sada, kao puno stariji čovjek, shvaćam da je svega toga bilo previše.

Moram reći da je povremeno proces bio zbunjujući, neugodan i zastrašujući. No bio je i napet, fascinant, vrijedan i nerijetko zapanjujuće prekrasan. Iskonska osobna promjena često je bolna jer sadrži srž transformacije. A ne možemo postati sve što nam je namijenjeno, a da pritom iza sebe ne ostavimo osobu kakvom smo nekoć bili. Slabija inačica vas samih mora proživjeti svojevrstu smrt prije no što snažnija inačica može spoznati preporod. Ako napredak nije težak, onda to i nije pravi napredak, zar ne?

Dok sam svakoga jutra uporno radio na svojem unutarnjem napretku dok je svijet oko mene još snivao, način na koji sam samoga sebe vidio, kako sam se ponašao i sam operativni sustav mojega života u potpunosti su restrukturirani. I dok sam provodio vrijeme s ekipom vrhunskih učitelja, brojni su moji veliki strahovi nestali; mnoge su moje svakodnevne brige i saboterska ponašanja jednostavno nestala. Većinski je nestala i moja potreba da zadovoljavam druge, da im se svidim i da pratim krdo, istovremeno izdajući sebe samoga.

Postao sam odaniji svojim najdublje ukorijenjenim vrijednostima, daleko zdraviji, kreativniji, veseliji i mirniji. I provodio sam manje vremena sa svojim mislima, a daleko više intimno povezan sa svojim srcem. Samim se time moja inspiracija razbuktala, produktivnost ubrzala, a samopouzdanje eskaliralo. Počeo sam prepoznavati čaroliju koja je dostupna svakom ljudskom biću koje se s njome želi sprijateljiti.

Pred kraj tih triju godina gotovo neprekidnog zacjeljivanja i stabilnog rasta, znao sam da sam spreman otpočeti novu fazu pustolovine prema osobnoj umješnosti i vodstvu, a na čijem se putu i danas nalazim. Instinkt mi je šapnuo da bih trebao napisati knjigu o svojem iskustvu — i lekcijama koje sam naučio. Kako bi i drugi mogli rasti.

Tu sam knjigu nazvao *Redovnik koji je prodao svoj Ferrari*.

Neki su se podsmjehivali na naslov i govorili kako nitko neće čitati knjigu o samopomoći koju je napisao odvjetnik. Drugi su mrmljali kako je život autora težak, stoga bi bilo bolje da odustanem prije no što počnem pisati. Odbio sam sudjelovati u njihovim ograničenjima i entuzijastično sam napisao priču o putu koji se udaljava od djelomično proživljene egzistencije, a kreće se k onoj ispunjenoj čuđenjem, hrabrošću i čistom mogućnošću. Proces je pisanja ove knjige bio očaravajući.

Nisam puno znao o izdavaštvu, a ne potječem iz poduzetničke obitelji (mama je bila učiteljica, a tata liječnik

obiteljske medicine). No znao sam da je samoobrazovanje put prema pretakanju fantazija u stvarnost. Ono što nisam znao bio sam spreman naučiti. Vještine koje nisam posjedovao mogao sam izgraditi. A rezultate koje su drugi postigli i ja sam mogao iskovati – budem li usredotočen, uložim li puno truda, sjajnih informacija i pod vodstvom dobrih učitelja. Stoga sam se upisao na jednogvečernji tečaj jednoga učilišta.

Ondje sam naučio više o rukopisima i urednicima, izdavačima i štampačima, distributerima i prodavačima knjiga. Tečaj je bio sjajan i ispunio me žarom koji me vodio k ispunjenju sna. Nakon što je predavanje završilo, te sam hladne zimske večeri prošetao kući ispunjen nadom.

I iznimno posvećen naumu da svoju knjigu izbacim u svijet.

Odlučio sam sâm objaviti svoju knjigu. Moja je divna majka uredila rukopis, predano pregledavajući svaki redak do kasno u noć. Nekoliko bliskih prijatelja bili su mi prvi čitatelji. Ispisao sam knjigu u kopiraonici koja radi non-stop. Još se sjećam kako me otac odvezao onamo u četiri ujutro kako bih ispunio svoj naum prije no što sam u osam morao krenuti na posao u odvjetnički ured. Bog ga blagoslovio zbog bezuvjetne podrške i pomoći koju mi je ponudio kada mi je to bilo najpotrebnije.

Kao danak neiskustvu, nisam shvatio da će stvaranje knjige od stranica rukopisa veličine stranica pisama smanjiti tekst. Stoga je prvo izdanje bilo teško čitati. Unatoč tomu – dao sam sve od sebe i počeo širiti poruku *Redovnika koji je prodao svoj Ferrari* u volonterskim i neprofitnim organizacijama u svojoj zajednici. Moj prvi seminar (koji se održao upravo u onom učilištu u kojemu sam pohađao tečaj) pohađala su dvadeset i tri sudionika. Od toga su dvadeset i jedna osoba bile članovi moje obitelji. Ne šalim se.

Lao-tzu bio je u pravu kada je rekao da putovanje od tisuću milja započinje samo jednim korakom. Kao autor, počeo

sam od nule. (Ako čekate savršene uvjete da lansirate svoj najveći san, nikada nećete početi.)

Slavni autor pristao se sastati sa mnom jer sam držao da mi treba dodatnog vodstva i želio sam naučiti kako doprijeti do većeg broja ljudi i pozitivno na njih utjecati. Pronalazak mudrog mentora uistinu je neprocjenjivo kada počnete voditi život ispunjen junaštvom. Odjenuo sam odijelo, ponio mu primjerak svojeg samizdata i sjeo na pohabanu kožnu stolicu ispred ogromnog stola od hrastovine kojim je predsjedao poznati pisac. “Robine,” rekao je, “ovo je težak posao. Rijetki u ovome uspiju.” Dodao je: “Dobro ti je kao odvjetniku. Trebao bi se držati toga i ne kretati u nešto ovoliko nesigurno.”

Njegove su me riječi ispuhale. Obeshrabrile. Razočarale. Mislio sam da je moja težnja da *Redovnika koji je prodao svoj Ferrari* donesem do čitatelja koji će od te knjige imati koristi upravo naivna. Možda sam se precijenio. Dotad nikada nisam napisao knjigu.

Bio sam nepoznat. Na tom se polju teško probiti. Možda ovaj velevažni autor ima pravo: trebao bih igrati na sigurno i držati se karijere u pravu.

A onda mi je pred očima bljesnulo ono očito. Njegovo je mišljenje tek to — njegovo mišljenje. Zašto mu pridavati dodatnu vrijednost? Procjena tog gospodina zapravo me se nije ticala. Netko će napisati sljedeću uspješnicu — a zašto to ne bih bio ja? A svaki profesionalac počeo je kao amater. Činilo mi se da ne smijem dopustiti da njegov savjet uguši moju strast. I da me liši mojih nadanja. Svakoga dana, dok sam sjedio u svojem odvjetničkom uredu, mislio sam: “Svaki sat proveden ovdje sat je koji provodim ne čineći ono što zbilja želim učiniti. I ono za što znam da sam rođen.”

Očito je moja vjera bila veća od mojih strahova. A smionost veća od sumnji.

Molim se s nadom da ćete uvijek vjerovati svojoj intuiciji, a ne hladnokrvnom i praktičnom razumu svojega intelekta.

Vaše sposobnosti, umješnost i genij ondje ne žive. Ljudi sada govore da sam bio hrabar jer sam ustrajao unatoč drukčijem mišljenju i izazovima. Nije to bila hrabrost. Da vam budem iskren — kao što uvijek želim biti i bit ću tijekom našega druženja — osjećao sam da nemam drugog izbora doli pratiti svoj entuzijazam u smjeru u kojem me vodi.

“Ljudi koji istinski žive ne boje se smrti”, napisala je Anaïs Nin. Norman Cousins primijetio je da “smrt nije velika životna tragedija, već ono čemu dopustimo da umre u nama dok smo još živi”. Dijelim s vama ove citate kako bih vas podsjetio na to koliko je život kratak i krhak. Brojni među nama odgađaju činiti stvari zbog kojih nam duša oživi sve dok ne osvane neki imaginarni idealni trenutak. A on nikada neće svanuti. Stoga nema boljeg trenutka od ovoga da postanete onakav čovjek kakav znate da možete biti i načinite život kakav uistinu želite. Sutra se svijet već može u potpunosti promijeniti. Povijest nas je tomu naučila. Ne proživljavajte svoje najbolje trenutke u čekaonici svojeg života. Molim vas.

Mudrije je riskirati mogućnost da ispadnete blesavi (a da znate da ste barem pokušali) nego da propustite priliku i zadnje trenutke svojeg života dočekate prazni i slomljenog srca.

Stoga sam *Redovnika koji je prodao svoj Ferrari* odnio etabliranom uredniku s nakanom da ga poboljšam. Veselilo me dobiti povratnu informaciju stručnjaka i bio sam poprilično siguran da će mi reći da sam stvorio nešto uistinu posebno.

Međutim, od njega sam primio litaniju kritika. Pismo je započeo ovako: “Postoje ozbiljni problemi s *Redovnikom koji je prodao svoj Ferrari*, Robine. Ne valja oko toga okolišati.”

Što je rekao za moje likove?

“Likovi su ništa drugo doli stereotipni. Primjerice, Mantle je uspješan, bogat, briljantan, karizmatičan, opak, nevjerojatno duhovit itd., no što više toga dodaješ, on postaje sve većim klišejom...”

Pismo je završio riječima: “Siguran sam da te moja reakcija razočarala, no nadam se da će ti moji prijedlozi pomoći.

Za dobro je pisanje potrebno puno mukotrpnog rada. Nažalost, ljudima se čini da je lako dobro pisati. Nije.” Kada sam pročitao poruku urednika, nepomično sam sjedio u automobilu pred njegovom kućom od crvene opeke s uredno podrezanom živicom, srce mi je ludo lupalo, a dlanovi se znojili. Moj se rukopis nalazio na suvozačkom sjedalu omotan kuhinjskim gubicama. I dan-danas se te scene sjećam do detalja. I sjećam se kako sam se tada osjećao.

Osramoćeno. Odbijeno. Obeshrabreno. Tog mi je sunčanog dana na neki način taj urednik slomio srce.

No instinkt je zbilja mudriji od razuma. A sav pravi napredak donose sanjari kojima su tobožnji “stručnjaci” rekli da je njihova velika ideja blesava, a njihov kreativni rad bezvrijedan. Molim vas, štite svoje samopoštovanje i ljubav prema istinskoj umješnosti od strahom i nemogućnošću ispunjenim proklamacijama ljudi koji su majstori teorije, no s praksom se u životu nisu sreli.

Neki glas ili snaga, ili mudrost u meni, a koja je sijevnula s mjesta puno uzvišenijeg od svijeta logike, rekla mi je: “Ne slušaj ga. Baš poput onog slavnog autora koji te nije ohrabrio, i ovo je pismo tek perspektiva urednika. Samo nastavi. Tvoja čast — i samopoštovanje — ovise o tvojoj odlučnosti i predanosti misiji.”

I zato sam nastavio. Zbilja, zbilja, zbilja se nadam da ćete i vi nastaviti kada naiđete na manju — ili veću — prepreku pa padnete, natučete se i raskrvarite. Prepreke su način na koji nas život testira kako bi provjerio koliko uistinu žudimo za svojim snovima, zar ne?

Kako je Theodore Roosevelt rekao u govoru pod nazivom “Državljanstvo u republici” koji je održao na Sorbonni, u Parizu, 23. travnja 1910. godine:

Nije važan kritičar; nije važan onaj koji ističe kako snažan čovjek posrće ili gdje je netko mogao bolje postupiti. Lovorike pripadaju čovjeku koji se zapravo

nađe u areni, čije je lice posutom prašinom, znojem i krvlju, koji hrabro teži većemu, koji griješi, koji iznova podbacuje jer nema truda bez pogreške i mana; no i onaj koji teži uistinu učiniti ono što se učiniti treba, koji je entuzijastičan, predan, koji se predaje važnom cilju; koji na kraju poznaje trijumf visokih očekivanja i koji u najgorem slučaju, ako podbaci, barem to učini smiono, kako mu nikada ne bi bilo mjesto u društvu onih hladnih i plašljivih duša koje ne znaju ni pobjedu ni poraz.

Život uistinu ide niz dlaku opsesivnima. Velika sreća obasjava one koji su opčinjeni svojim ambicijama. A svemir uistinu podržava ono ljudsko biće koje se nije spremno predati silama straha, odbijanja i sumnje u samoga sebe.

Nekoliko mjeseci nakon što sam objavio knjigu, našao sam se u lokalnoj knjižari sa svojim sinom, koji je tada imao četiri godine. Zasluge za ovu priču pripadaju njemu jer smo zbog njegove ljubavi prema čekićima, mjernim vrpcama i drugim stolarskim alatima (nosio je kariranu radnu košulju, žutu plastičnu kacigu i pojas za alat od umjetne kože tijekom svakog obroka za našim blagovaonskim stolom) završili u željezariji pokraj knjižare. Bila je kišna večer, a puni je Mjesec nagovještavao sreću. Itekako se toga sjećam.

Kada smo ušli u knjižaru, krenuli smo ravno prema odjelu na kojem se nalazila moja knjiga. Vlasniku sam dao šest primjeraka — uz konsignaciju (dakle, mogao ih je vratiti ako ih ne uspije prodati). Jedan mi je samoizdani autor odao sjajan savjet: nakon što autor potpiše knjigu, prodavač je mora zadržati. Stoga sam si zadao zadatak da posjetim svako mjesto na kojem se prodavao *Redovnik koji je prodao svoj Ferrari* kako bih osobno potpisao svaki primjerak.

Skupio sam šest primjeraka s police i krenuo prema pultu te ljubazno zamolio za dopuštenje da potpišem svoju knjigu. Blagajnik je dopustio, pa sam tako jednom rukom smirivao sina koji je sjedio na drvenom pultu, a drugom potpisivao svoju potpuno nepoznatu knjigu.

Pult u knjižari

Dok sam se potpisivao, postrance sam uočio promatrača u zelenom baloneru koji je još bio mokar od kiše. Motrio je svaki moj potez.

Nakon nekoliko minuta čovjek mi je prišao i rekao, odmjereno rekavši: “*Redovnik koji je prodao svoj Ferrari*. Sjajan naslov. Recite mi nešto o sebi.”

Objasnio sam mu da sam odvjetnik. Da sam godinama bio frustriran i nesretan jer sam živio tuđi život. Podijelio sam da sam otkrio vrijedne načine da živim sretnije, samouvjerenije, produktivnije i daleko življe. Rekao sam da osjećam snažan nagon da svoju knjigu podijelim sa što je više ljudi moguće. I da služim društvu što bolje mogu. Dodao sam i da sam knjigu izdao u kopiraonici. I da su me tijekom čitavog procesa ismijavali, kritizirali i umanjivali.

Pogledao me. Proučio me. Činilo mi se da čeka čitavu vječnost.

Potom je izvukao svoju lisnicu i pružio mi svoju posjetnicu. Na njoj je pisalo: *Edward Carson. Direktor. Izdavaštvo HarperCollins*.

Sinkronicitet je sredstvo kojim se sudbina služi kako se ne bi odala, zar ne?

Tri tjedna poslije, HarperCollins otkupio je globalno pravo na *Redovnika koji je prodao svoj Ferrari*.

Za 7500 dolara.

Knjiga je potom postala jednom od najprodavanijih knjiga svih vremena i poslužila je milijunima dobrih duša diljem svijeta.

I tako, dok završavam ovo poglavlje, potičem vas da promislite o etičkim ambicijama koje se tiho kriju u vašem srcu i čekaju da ih ostvarite. Želim da se zapitate kako možete postati Corom Greenaway nečijeg života i onaj tip osobe pred kojom se ostali osjećaju ohrabrenima. Pozivam vas da pokucate na vrata strahovima kojima ste okovani, da istražite granice koje vas sputavaju i da osvijestite sve stare rane koje vas sada zaustavljaju — i da se uzdignete iznad svega.

Jer ovaj dan predstavlja vašu novu zoru. A naš svijet iščekuje vaše svakodnevno junaštvo.

3.

Posljednji sati vaše poraženosti

ISPIJAM KAVU. SVIRA TRIP HOP. Gruba je zima napokon ustupila mjesto pitomijem proljeću.

Sjedim u svojoj sobi za pisanje, mjestu na koje odlazim kada sam spreman raditi. Podijelit ću prizor s vama, kako bi ovaj razgovor bio intimniji:

Jedno od mojih omiljenih mjesta za kreativnost kod kuće

Danas sam raspoložen za refleksiju. Kao introvert, često sam za nju raspoložen.

Razmišljam o individuama koje sam upoznao tijekom gotovo tri desetljeća, koliko se bavim vodstvom i osobnim unaprjeđivanjem. Na privatnim panelima za tvrtke koje slove za najuspješnije u SAD-u ili na ulicama dalekih gradova, ili pak u velebnim arenama u fascinantnim državama na drugome kraju našeg planeta koji se itekako isplati spašavati.

Dobri su to ljudi. Sa sjajnim namjerama. No mnogi su mi od njih vrlo jasno pokazali tijekom naših razgovora da žude za nečim puno većim.

... Željeli su znati kako je to iskreno iskazati svoj kreativni genij, uživati u darovima života i doprinositi stvaranju kulture u kojoj prevladavaju ohrabrenje, a ne kritika; vodstvo, a ne izigravanje žrtve; ideje, a ne tračevi, i ljubav, a ne mržnja.

... Željeli su osjetiti više optimizma, biti smjeliji i shvaćati dublju svrhu, razumijevajući što znači osjećati se izuzetno nadahnutim, živjeti u trenutku, a ne živjeti obilježen ožiljcima prošlosti ili pak u strahu od budućnosti.

... Željeli su obnoviti odnos s najiskrenijim vrlinama, najvećim potencijalom i najjasnijim ambicijama.

... I proživjeti svaki dan s dovoljno budnosti da uživaju u najjednostavnijim zadovoljstvima života, neopterećeni brigama.

Mudri ste (možda čak i mudriji no što mislite u ovome trenutku).

... Razumijete da se neiskazani potencijal pretvara u bol.

... Znete da su mjerila uspjeha koja vam društvo prodaje prazna obećanja koja samo služe kako bi vas omela na putovanju kroz najsmjeliju inačicu vašega života.

... Shvaćate da će vaši strahovi postajati sve glasniji što se više približavate sreći.

... Svjesni ste činjenice da je onaj projekt koji vaše lažno "ja" najviše izbjegava upravo onaj na kojem vaše najplemenitije jastvo želi napredovati.

... Shvaćate da kvaliteta ne ovisi toliko o vašoj genetici, koliko o vašim navikama. A svi veliki proizvođači uistinu naporno rade.

... Znete da sat otkucava i da je odgođena umješnost zapravo uskraćeni genij.

... Znete da si ne možete priuštiti da čekate još jedan dan kako biste postali junakom kakvim se oduvijek zamišljate.

Stoga vam, s dubokim poštovanjem, predlažem da...

... Počnete *danas*.

... Skupite hrabrosti da date sve od sebe. Jer kada se nađete na vlastitim granicama, one će se proširiti.

... Aktivirate onaj dječji dio sebe koji je nekoć bio silno znatiželjan i konstantno je učio prije no što su vas naučili da se obuzdate i da razmišljate kao svi ostali, kako biste stalno nadrastali osobu kakva sada jeste.

... Mjerite svoju pobjedu prema napretku, a nikada prema stvarima koje se kriju u vašim ormarima.

... Budite vođa bez titule, širite svoj utjecaj bez položaja i stvarajte remek-djelo koje pokazuje koliko je priroda uložila u vas.

... I zapamtite da najlakši put u pravilu donosi najmanje. I da je zakašnjela akcija izdaja veličanstvenosti.

U redu je ne biti u redu

NAŠA NAM CIVILIZACIJA prodaje zamisao da nešto s nama nije u redu ako se konstantno ne smijemo i nismo vječito sretni, ako oko nas ne plešu štenci, a duge se ne prelijevaju na prozorskim staklima naših savršenih dana.

Evo što sam ja naučio: intenzivno proživljen život zahtijeva ulazak u arenu, riskiranje, koračanje različitim putovima, puno primljenih udaraca i olujne valove opasnih mora više no što vam se to čini racionalnim. Ove riječi irskog dramatičara Georgea Bernarda Shawa nude mi nadahnuće za teških dana: “Razuman se čovjek prilagođava svijetu; dok je nerazuman ustrajan u tome da prilagodi svijet sebi. Samim time, napredak u cijelosti ovisi o nerazumnom čovjeku.”

Također sam shvatio da upravo *zbog* teških i uzburkanih vremena koja svi kad-tad proživimo zapravo uspijevamo u potpunosti iskusiti užitke dobrih razdoblja, kada ona osvanu. A *uvijek* osvanu — čak i kada se čini da neće.

“Da na svijetu postoji samo veselje, nikada ne bismo naučili bivati hrabrima i strpljivima”, naučila nas je Helen Keller.

Moram priznati da mi zna biti nelagodno kada stvari ne idu onako kako sam si zamislio. Ne smijem se kao inače i više se brinem. Nisam u naponu snage niti kreativan. Ne posjedujem jednako izobilje produktivnosti i ne mogu pronaći istu žar u sebi.

No naučio sam da je savršeno u redu ne osjećati se dobro. Da, kada ne doživljavam svjetovnu produktivnost koju većina vrednuje, vjerojatno unaprjeđujemo svoju duhovnu produktivnost. Težak dan za ego sjajan je dan za dušu. A prepreka, borba i zbunjenost dio su ljudskog iskustva — i nikada ih ne trebamo osuđivati kao “loše” ili “pogrešne”. Riječ je tek o nužnim zastojima koje moramo iskoristiti. Tijekom ove vožnje koju nazivamo životom.

Otkrio sam da sve što proživljavam tijekom neugodnog razdoblja služi pospješivanju moje mudrosti, stvaranju neprocjenjive snage i otkrivanju ljudskih moći u žarištu krize. Bol me učinila skromnijim i brižnijim, degradirajući moj ego i učvrstivši moje privatno junaštvo. Jednostavno je riječ o zakazanim predavanjima u kurikulumu ovozemaljske škole. Poglavlje u životu čovjeka koji stremi k nebesima i čini sve što je u njegovoj moći kako bi i druge poveo sa sobom.

Radije bih bio zbunjen, malo (ili puno) natučen i svejedno znao da živim punim plućima nego proveo najbolje godine života gledajući TV ili kupujući stvari koje mi ne trebaju kako bih zadivio ljude koje ne poznajem u trgovini u kojoj zapravo ne želim biti. Jednostavno to nisam ja. I to ne želim predstavljati.

Stoga vas iskreno i istinski potičem — vas koji ste predani (i predodređeni) za predivan, produktivan život, koji će itekako ostaviti traga — da svoje rane s ponosom nosite. Štitite ožiljke koji su vas produbili, razvili i ispolirali. A posjekotine koje su vam nanijele bol smatrajte odlikovanjima za hrabrost koje ste zaradili u potrazi za istinskim ciljevima i uzvišenim zamislima.

I definitivno zapamtite: *U redu je ne biti u redu.*

Paradoks kopača zlata

STARA NO ISTINITA PRIČA. Prije nekoliko tisuća godina, u Tajlandu je postojao ogroman kip Bude izrađen od zlata. Redovnici su se molili pred njime, a ljudi su se divili njegovoj ljepoti. A svi su se prolaznici divili nevjerojatnom remek-djelu. A onda se proširila glasina o nadolazećoj invaziji stranih osvajača te je svima postalo jasno kako bi oni mogli ukrasti idola.

Stoga su redovnici skovali plan da ga sakriju tako što će Buda prekriti slojevima zemlje, sve dok ne postane neprepoznatljiv.

Napadači su, na sreću i zadovoljstvo redovnika, promarširali pokraj kipa.

Nekoliko stoljeća kasnije, posjetitelju se učinilo da vidi zlatni sjaj kako probija iz male zemljane planine. Što su ljudi više kopali, to se više zlata pojavljivalo. Na kraju su uvidjeli da je riječ o Budi u potpunosti izrađenom od plemenitog metala.

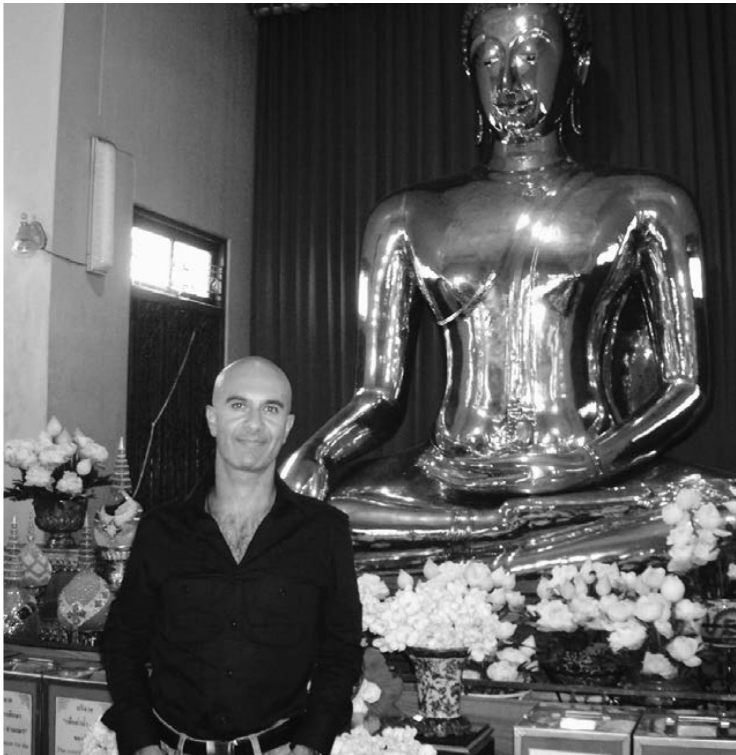
I vi ste takvi.

Što više napredujete — sloj po sloj — prema škrinji svojih unutarnjih darova, bit ćete više nagrađeni neočekivanim izobiljem u vašoj stvarnosti. Pravi paradoks, zar ne? Znati da otvoren prolaz prema uspjehu i važnosti u javnom životu

zahtijeva da porinete u sebe, na unutarnje putovanje. Kako biste preuzeli odgovornost i vlasništvo nad svime onime što zapravo jeste.

S više unutarnjeg rada koji donosi samospoznaju, više ćete zlata pridobiti s kojim se možete optočiti kako biste se obranili od životnih problema i nedaća. S više svakodnevne vježbe u iskapanju darova, laštenju svojih darova i otkrivanju svoje eminencije, sve ono što ste suđeni biti pokazat će se vanjskome svijetu.

Kada sam posjetio Bangkok kako bih održao prezentaciju o vodstvu za jednu brzorastuću tvrtku, posjetio sam nevjerovatnu znamenitost, zlatnoga Budu. Evo i fotografija iz moje osobne arhive:

U Bangkoku, sa zlatnim Budom

Misao koju vam zapravo pokušavam ponuditi jest da — možda — željom da materijalizirate svoju veličanstvenost, živite neustrašivo (i lijepo) i postizete uspjehe koji unaprijeđuju našu globalnu obitelj ne morate postati bilo što što već niste.

Što ako je pravi podvig jednostavno *prisjetiti se* što ste nekoć bili, prije no što vas je hladna i proračunata kultura nagnala da zatomite svoje svjetlo i prekrijete ga oklopom sumnje, nepovjerenja i lažnih razloga zašto ne možete iskazati svoj primarni genij. I učiniti svoj život znamenitim. U čast umješnosti, produktivnosti i istinske službe čovječanstvu.

6.

Iskorak sa žrtve na junaka

JEDNA OD GLAVNIH PORUKA koju će vam ovo djelo, nadam se, usaditi — i to na staničnoj razini — jest sljedeća: svakoga dana svakome od nas ukazuje se ogromna prilika da s bilo kojeg oblika izigravanja žrtve prijedemo na svagdašnje junaštvo. Tako da gotovo svaki vaš pokret u danu postaje glasom za potpunu realizaciju osobne veličanstvenosti.

Kako biste materijalizirali svoju umješnost i vodili najbolju inačicu svojega života, pozivam vas da poduzmete sljedećih pet koraka.

Dopustite mi da vas provedem kroz svaki od tih koraka:

I. korak: Prelazak s uvjerenja da ne možemo na vjeru da možemo
Žrtve su zatvorenici stava *ne mogu*. Neumorno vam govore zašto ideal *ne može* uspjeti, zašto poslovni pothvat *ne može* upaliti i zašto se ambicija *ne može* obistiniti. Ispod toga *ne može* živi strah. Strah od neuspjeha, strah od toga da niste dovoljno dobri, strah od toga da ne zaslužujete pobjedu, strah od kritike, strah od povređivanja i strah od zamišljenih odgovornosti uspjeha. Svi oni koji grade svijet i donose promjene

stručnjaci su u korištenju jezikom nade, vokabularom izvedbe i dijalektom slobode. *Oni izbjegavaju zarazu stavom ne mogu.*

Razumiju da su riječi koje izgovaramo verbalizacija naših misli. I da stvaranje remek-djela, iniciranje pokreta ili stvaranje predivnog života zahtijeva pozitivnu energiju *mogu*. Skeptici i oni poraženog uma nikada ne pišu stranice povijesti.

ISKORAK SA ŽRTVE NA JUNAKA

1. ŽRTVA STAV NE MOGU	▶	JUNAK STAV MOGU
2. ŽRTVA SMIŠLJA IZLIKE	▶	JUNAK DONOSI REZULTATE
3. ŽRTVA ŽIVI U PROŠLOSTI	▶	JUNAK SVOJU BUDUĆNOST ČINI SJAJNIJOM
4. ŽRTVA ZAUZETA JE RADOM	▶	JUNAK PRODUKTIVAN JE
5. ŽRTVA UZIMA OD SVIJETA	▶	JUNAK DAJE SVIJETU

Jedan od meni omiljenih filmova je *Najmračniji sat* (*Darkest Hour*), film o usponu Winstona Churchilla na mjesto legendarnog vođe u ratno doba. U posljednjoj sceni on drži srčani govor kojim očara slušatelje s obje strane središnjeg prolaza parlamenta.

Lord Halifax, Churchillov neprijatelj, bio je zapanjen Churchillovom vokalnom čarolijom pa je kolegu do sebe pitao:

“Što se to upravo dogodilo?” A odgovor je glasio: “Mobilizirao je engleski jezik i poslao ga u boj.”

Da, riječi koje koristite sjeme su žetve koju ćete žeti. Riječi su moćne. Korištene su kako bi nadahnule — i oslobodile — čitave nacije. A izgovorene sa zlom namjerom utjecale su na čitave horde ljudi da postanu vojnicima mržnje.

Kada slušate nekoga čija je filozofija mediokritet, ta vam osoba demonstrira “govor žrtve” — govori negativno, obrazlaže zašto ne može pokazivati junaštvo u primarnim područjima svojega života. Objasnit će vam zašto *ne može* biti dostojanstven u teška vremena, optimizirati svoju izvedbu neovisno o uvjetima, biti sjajan primjer drugima, dovesti se u formu, izgraditi svoje bogatstvo i ostaviti trag. “*Ne mogu*” je toranj u koji se žrtve zaključavaju, nadajući se da će ih on zaštititi od opasnosti rizika. No čineći to izbjegavaju čitavo obilje nagrada koje neizbježno teku iz promišljenog (nasuprot ishitrenog) riskiranja.

Nekidan gledao sam čovjeka na televiziji kako prigovara da vlada ne čini dovoljno da ga podrži i pomogne mu da njegov obiteljski posao procvjeta i olakša mu život. “*Ne mogu* se domisliti rješenju ove situacije, a *ne mogu* ni preživjeti u ovom turbulentnom okruženju”, gundao je.

Hmmm.

Ne osuđujem ga (nimalo), no čini mi se da je ova dobra duša očekivala da će neka izvanjska sila ostvariti njegove težnje i nadanja. A koliko ja znam, tako svemir ne funkcionira. Ne nagrađuje one koji za teška vremena okrivljavaju svoje okolnosti i pasivno čekaju na izvanjsku pomoć.

Ne. On slavi one koji djeluju unatoč teškoćama i probleme pretvaraju u pobjede.

Život voli one junake svakodnevice koji razumiju da posjeduju mogućnosti, sposobnosti i silu kojom mogu oblikovati sve događaje koje im sudbina pažljivo stavlja na put.

Riječi koje izgovarate imaju ogromno energetsko polje oko sebe te privlače ishode kojima odjekuju kao što magneti privlače željezo.

Znajte i da riječi koje svakodnevno izgovaramo otkrivaju naša najukorjenjenija uvjerenja svima oko nas, čak i ako nam ta uvjerenja ne idu u korist (a možda su i čiste laži koje nam je usadio netko kome smo vjerovali u mladosti). U svom životu redovito upotrebljavam tehniku autosugestije kako bih reorganizirao svoj vokabular i usmjerio ga prema većoj pozitivnosti i kreativnosti. Vrlo rano ujutro, dok je moja podsvijest najpodložnija primanju zapovjedi, recitiram mantrе poput “Danas sam pun entuzijazma, izvrsnosti i dobrote” ili “Silno sam zahvalan na danu pred sobom i svoj njegovoj ljepoti, veselju i uzbudjenjima”. Tijekom dana, ako mi um ili srce skrenu k bolima iz prošlosti ili negativnom obraćanju samome sebi koji mi nanosi štetu, tiho ću prošaputati: “Ovo više nećemo raditi” ili “Nemojmo tako”. Znam da vam se ovo možda čini čudno, no pošto vam zbilja želim služiti, dijelim s vama ovu svoju naviku koja mi je toliko pomogla.

Stoga iskoračite k jasnijoj svijesti o jeziku kojim se koristite, kao i mislima koje pomišljate. A onda s tom uzvišenom svijesti započnite postupak izbacivanja svakog *ne mogu*. I reprogramirajte se na uporabu *mogu*. Reorganizacija vokabulara prema vodstvu i izvrsnosti jedan je od najjednostavnijih, a opet najplodonosnijih načina da izgradite svoje samopouzdanje, izvedbu i utjecaj na svijet.

2. korak: Iskorak od izgovora do donošenja rezultata

Možete ili smišljati izlike ili mijenjati naš svijet. Oboje ne možete. Žrtvu možete uočiti ako gledate kako gotovo uvijek imaju razlog zašto njihov život ne funkcionira (i taj razlog nikada nema veze s njima).

Takvi su ljudi toliko već puta izrecitali isprike da su samima sebi isprali mozak i sada vjeruju da su one istinite. Toliko su dobro izvježbali svoje racionalizacije da su se doveli do profesionalne razine u pronalasku objašnjenja za svoju osrednjost.

Vaše iskustvo mijenja se onoga trenutka kada prihvatite da okrivljavanjem uvjeta, događaja i drugih ljudi za bilo kakvo

siromaštvo u vašoj realnosti predajete svoju moć uvjetu, događaju ili osobi koje opisujete kao razlog svome nezadovoljstvu. Odrastemo onoga trenutka kada preuzmemo *apsolutnu osobnu odgovornost* za svoje rezultate. Samim time vraćamo svoju suverenost za stvaranje napretka koji želimo. Svaki puta kada se suzdržite od uranjanja u izlike i sagledate se kao stvaratelja svojega života, primit ćete pripadajući rast snage. Činite to svakodnevno i postat ćete osoba izuzetnog karaktera, samodiscipline, produktivnosti i duhovne slobode.

3. korak: Preokret od života u prošlosti do stvaranja bolje budućnosti

Žrtvama život u prošlosti sjajno ide. No ne možete prigrliti svoju fantastičnu budućnost ako ste jednom nogom u minulim vremenima. *Svoju povijest smatrajte akademijom iz koje možete učiti, a ne zatvorom u kojemu ste zatočeni.* Upregnite selektivnu amneziju kako biste zapamtili samo ono dobro u čemu ste imali sreće uživati. Zaboravite potisnutu netrpeljivost i razočarenja koja u vama čame i pritom iskoristite nevjerovatan rast koji su teška vremena donijela kako bi vas učinila odvažnijim stvarateljem i boljom osobom.

U svem svojem mentorskom radu s titanima industrije, sportskim ikonama i pravim graditeljima svijeta, svatko od njih razvio je vještinu iskorištavanja onoga što im se dogodilo kao *goriva* kako bi se još više uzdignuli. Svaka od ovih zvijezda načinila je za misiju bitan korak od ruminacije o prošlosti k optimizaciji prvorazredne sadašnjosti koja prethodi vrhunskoj budućnosti.

4. korak: Prijelaz sa zaposlenosti do produktivnosti

Molim vas, nemojte zaposlenost izjednačavati s produktivnošću. A posebice nemojte držati da kretanje podrazumijeva napredak. Krat raspored ne znači da činite čudesne stvari. Previše dobrih i potencijalno legendarnih izviđača pada u zamku obavljanja lažnog umjesto istinskog rada. Te dvije stvari nipošto nisu jednake.

Žrtvama zauzetost i zaposlenost postaje drogom, bijegom koji ispunjava njihove sate površnošću i trivijalnosti u nesvjesnom trudu da izbjegnu neugodnost koja dolazi sa stvaranjem djela koje poštuje ljudski genij. Puno je lakše obmanjivati sebe samog kako biste mislili da imate previše posla — a onda i krivnju za manjak umjetničke pobjede i produktivnog trijumfa prebaciti na grub i okrutan svijet koji zahtijeva vašu pozornost — umjesto da preuzmete odgovornost blokirajući sve digitalne ometače i nepotrebne smetnje te odajući čast svojoj urođenoj genijalnosti stvarajući ono što će očarati svakoga tko mu svjedoči.

5. korak: Promjena od uzimanja od svijeta do davanja svijetu

Ne slušajte mudrost *statusa quo* koja nalaže da uspjeh znači da sve pripada pobjedniku. Umjesto da uzimate od svijeta, dajte sve od sebe da konstantno dajete svijetu. I da svojim djelima služite svim građanima.

Većina uglavnom živi u oskudici (u strahu da nema sreće dovoljno za *sve nas*). Oni preživljavaju, zapeli su u limbičkom ratovanju i navodi ih njihov drevni um, a ne viša mudrost vlastitog uzvišenog mišljenja. Kako biste iskusili nagrade koje vam mogućnost priprema, nastavite ponavljati mantru “pobjeđuje onaj koji obogaćuje najviše ljudi”. I dopustite velikodušnosti, kao i vrlini opetovanog služenja mnogima da upravljaju ostatkom vašega života.

Državnica Golda Meir jednom je napisala: “Vjerujte sebi. Stvorite od sebe onakvu osobu s kakvom ćete rado čitavog života živjeti. Izvucite najviše iz sebe raspirivanjem sićušnih, unutarnjih iskri mogućnosti u plamen viših postignuća.”

Primjenom pet čimbenika iskoraka od žrtve do junaka samopouzdanje će vam rasti, vaša intimnost s vašim posebnim i najboljim talentima pojačat će se, a vi ćete obnoviti odnos s onom svojom stranom koja je sigurna u vašu sposobnost provođenja vaših trenutačnih želja u kolosalne uspjehe — osobne, poslovne, financijske i duhovne.

Da, slažem se da taj proces neće uvijek biti lagan. (Zašto naše društvo slavi ono što je lako?)

No zapamtite da vas ono što ne gura vaše granice nikada neće poboljšati.

A one aktivnosti koje je najteže izvesti općenito su one koje su i najvrjednije.

I da strah uvijek najglasnije vrišti kada mu je vaša čarolija blizu.

Stoga hrabro naprijed i imajte na umu mudru misao da se dobre stvari događaju onima koji čine dobro. I pritom svoja blaga dijelite sa svima nama.